

NECESITATEA PERFEȚIONĂRII METODELOR DE CALCULAȚIE A COSTURILOR LA ENTITĂȚILE PRODUCĂTOARE DE MOBILĂ

Drd., Maia BAJAN, ASEM

Pour renforcer la compétitivité de l'entreprise et lui permettre de répondre au plus près aux besoins des clients, la mission des méthodes consiste à perfectionner en permanence les processus de fabrication des produits : amélioration des méthodes de travail, bonne organisation des postes, optimisation des coûts, amélioration du taux de disponibilité et de fiabilité des équipements...

Dezvoltarea economică, în general, și a entităților producătoare de mobilă, în particular, trebuie să aibă ca efect sporirea eforturilor pentru găsirea celor mai raționale mijloace de perfecționare a contabilității de gestiune și calculației costurilor, în vederea identificării și mobilizării la maximum a rezervelor interne existente pe linia creșterii economice.

Perfecționarea contabilității de gestiune și a calculației costurilor ca element de bază al sistemului contabil, fără de care nu se poate realiza o conducere eficientă a activității interne de gestiune, are ca vector principal perfecționarea metodelor de contabilitate de gestiune și calculație a costurilor aplicate de entitățile producătoare de mobilă.

Această perfecționare a metodelor de calculație a costurilor aplicate în entități se impune cu atât mai mult în condițiile economiei de piață, deoarece informațiile legate de eficiența producției dețin principalul loc în conducerea activității întreprinderii.

Organizarea eficientă a unei entități, presupune reconsiderarea metodelor de calculație a costurilor, care, trebuie să devină capabile de a furniza informații corespunzător cerințelor conducerii eficiente a producției în condițiile economiei de piață. Considerăm că, o conducere eficientă este de neconceput fără asigurarea unui sistem informațional corespunzător cerințelor producției moderne, care să ofere posibilitatea adoptării unor decizii și măsuri operative, temeinic fundamentate și la momentul oportun.

O problemă care se ridică pe linia perfecționării metodelor de calculație a costurilor în industria mobilei, ține de creșterea gradului de responsabilitate al managerilor centrelor de costuri în obținerea de informații operative cu privire la desfășurarea procesului de fabricație și valorificarea lor în deciziile ce se impun pentru conducerea eficientă a centrelor respective și a entității în ansamblu.

Detalierea informației trebuie să reflecte operațiile determinate de activitatea internă de fabricație, care este dominată de particularitățile tehnologiei și organizării producției, de structura tehnico-productivă și organizatorico-administrativă a entității și de eșaloanele ierarhiei. Fluxul și circuitele documentelor, modul și momentul de culegere și înregistrare a datelor primare etc. sunt influențate și legate de particularitățile activității.

În condițiile re tehnologizării producției, a progresului tehnic în general, conducerea entităților are nevoie de informații utile pentru aprecierea desfășurării procesului de fabricație, pentru controlul încadrării consumurilor de producție în standardele stabilite, care să-i permită, adoptarea deciziilor la momentul oportun și aplicarea corecțiilor pentru a asigura atingerea obiectivelor prestabilite prin bugete.

Atingerea acestui obiectiv se poate realiza prin perfecționarea metodelor de bugetare, evidență și calculație a costurilor de producție, care trebuie să fie mai detaliate, să descompună fenomenele și produsele economice pe elementele componente semnificative și să informeze operativ despre abaterile acestor elemente de la desfășurarea normală.

Prin aceasta trebuie să se înțeleagă adoptarea unor sisteme, metode și tehnici de bugetare, urmărire și calculație a costurilor, care să permită operativitate, simplitate, economicitate, prevedere, etc., toate fiind însoțite în final de creșterea calității rezultatelor obținute.

Luarea în considerare a acestor cerințe cu privire la perfecționarea metodelor de calculație a costurilor, poate conduce la o metodă de calculație ce va răspunde exigențelor conducerii eficiente a entității în condițiile economiei de piață. De asemenea, pentru creșterea eficienței metodei de

calculație a costurilor, de o importanță majoră este și selectarea acelor informații utile activității de conducere în anumite condiții, momente sau perioade din activitatea entității.

O schimbare de concepție ar fi aplicarea anumitor sisteme, metode și tehnici de lucru, în funcție de nevoile conducerii eficiente a producției și entității în ansamblul ei. Aceste sisteme, metode și tehnici noi de calculație a costurilor trebuie să fie izvorâte din analiza situației reale actuale și având în față perspectiva cerințelor viitoare referitoare la obiectivele ce se impun a fi atinse, astfel încât, să se perfecționeze poziția funcțională pe care o deține contabilitatea în general și cea managerială în special, în cadrul activității de conducere a entității. În consecință pe baza unor analize critice a situației existente, de la care este necesar să fie păstrate elemente pozitive, trebuie promovate metode noi, care să ofere informații utile conducerii pentru adoptarea deciziilor.

Conducerea eficientă a unei activități impune aplicarea unor metode moderne prin care să nu se aștepte pentru a vedea rezultatele activității (costul efectiv), iar informațiile furnizate să nu se refere numai la perioadele trecute și să aibă o eficiență invers proporțională cu durata de timp în care sunt oferite. Metodele utilizate trebuie să ofere informații operative și previzionale despre gradul de utilizare a mijloacelor și timpului de producție care determină nivelul costurilor de producție.

Metodele de calculație trebuie să permită fiecărui compartiment de activitate să poată aprecia corect rezultatele activității proprii, pentru a adopta decizii corecte și măsuri de îmbunătățire a muncii, în scopul îndeplinirii optime a obiectivelor din bugete, de remediere și de prevenire a abaterilor, nu doar de constatare a faptelor trecute (de multe ori tardive), ceea ce implică scăderea la maxim a valorii informației. Aceasta a determinat că metodele tradiționale de calculație a costurilor să nu corespundă exigențelor unei conduceri eficiente a producției, deoarece ele sunt, în general, descriptive și nu sunt orientate spre analiză în scopul unei cercetări metodice a optimului.

Necesitatea obiectivă a pregătirii temeinice și a luării deciziilor cu privire la costurile de producție în mod rațional, impune perfecționarea metodelor și tehnicilor de calculație și, implicit a contabilității de gestiune, care să permită valorificarea superioară a informațiilor în activitatea de conducere a entității.

Sistemul și metodele adoptate permit contabilității de gestiune să contribuie la creșterea eficienței producției, iar în locul unei simple constatări a faptelor petrecute să aducă în prim plan tendința de dezvoltare viitoare a fenomenelor.

Contabilitatea generală clasică nu mai este suficientă, iar contabilitatea de gestiune îmbracă rolul unui instrument de conducere și a unei tehnici de organizare. Contabilitatea de gestiune este cea mai „rapidă” și contribuie la stabilirea consumurilor ce se pot considera ca „normale” și la determinarea abaterilor între consumurile reale și cele prestabilite, aceste abateri semnalând imperfecțiunile, localizând anomaliile și permițând entității în cunoștință de cauză să acționeze pentru eliminarea lor.

În vederea furnizării cu operativitate a informațiilor referitoare la costurile de producție pe de o parte, iar pe de altă parte pentru dezvoltarea laturii previzionale a contabilității de gestiune, este necesar să se promoveze diferite metode de calculație a costurilor, bazate pe consumuri prestabilite. Toate aceste calități sunt oglindite de metoda standard-cost care oferă informații cu privire la costurile de producție cu caracter operativ, previzional și funcțional, arată dacă costurile actuale se încadrează în liniile bugetate, precum și răspunde cel mai bine necesităților conducerii în vederea luării deciziilor cu privire la eficiența economică.

Adoptarea în munca de evidență și calculație a costurilor la entitățile producătoare de mobilă, a metodelor operative și previzionale, bazate pe consumuri prestabilite, care creează posibilități de comparații între standard și efectiv, de evidențiere a cauzelor etc., permite efectuarea unor serii de analize pe locuri de consumuri, pe cauze, pe responsabili. Reflectarea în detaliu a proceselor economice oferă posibilitatea caracterizării lor sub multiple aspecte și sporește în felul acesta capacitatea și aportul contabilității, în general, și a celei de gestiune, în special, la pregătirea deciziilor pentru conducere.

Contabilitatea de gestiune trebuie să controleze rezultatele activității, să stabilească cauzele lor, măsurile de corectare și responsabili acestora. Astfel, metodele moderne de calculație permit o imputare cât mai exactă a consumurilor de producție pe purtătorii finali.

Calcularea unui cost efectiv complet pe produs, ca putător final de consumuri, are un caracter istoric. Metodele prin care se calculează un astfel de cost furnizează informații care servesc în special la evaluarea stocurilor pe produse finite și semifabricate, la decontarea producției obținute, la determinarea producției în curs de execuție și la stabilirea în final a rezultatului financiar global și a rentabilității pe produs.

Controlul costurilor se realizează prin calculul și analiza pe entitate, pe secții, pe produse și articole de calculație, a abaterilor costurilor efective de la cele standard. Aceste abateri se calculează la nivelul structurilor organizatorice, atât pe total articol de calculație, cât și pe cauze de apariție.

Din cele prezentate, rezultă că, perfecționarea metodelor de calculație a costurilor, presupune o muncă de studiu și de analiză a nevoilor și condițiilor, a avantajelor concrete oferite de diferite metode, tehnici avansate, cu luarea în considerare, bineînțeles, a criteriului de eficiență. Acest lucru este reclamat de faptul că una din principalele insuficiențe ale metodelor clasice, constă în aceea că nu reușesc să ofere informațiile necesare unei analize mai detaliate, determinată de complexitatea proceselor de fabricație ce se desfășoară în cadrul entităților.

Bibliografie

1. Caraiani C., Dumitrana M. Contabilitate și control de gestiune. Ediția a II-a, Editura Universitară, București, 2008.
2. Călin O. Contabilitatea managerială. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.
3. Ocneanu L. Perfecționarea organizării contabilității manageriale în industria prelucrării lemnului. Tehnopress, Iași, 2009.
4. Tabără N., Briciu S. Actualități și perspective în contabilitate și control de gestiune. TipoMoldova, Iași, 2012.